

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Moskwa (spr.)
Sędziowie:	SSO Barbara Chłędowska SSR del. do SO Magdalena Kocój
Protokolant:	Wiesława Oczóś

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku A. P.

z udziałem M. T., P. T. (1)

o dział spadku po J. S. (1) Z. T. wraz z podziałem majątku wspólnego i zniesieniem współwłasności

na skutek apelacji uczestnika P. T. (1)

od postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 29 lutego 2012 r., sygn. akt I Ns 2557/10

I. zmienia zaskarżone postanowienie w pkt. I, II i III poprzez:

1. dodanie po pkt. I pkt. Ia o treści „ustala że przedmiotem podziału majątku wspólnego M. T. i J. S. (2) Z. T. oraz przedmiotem działu spadku po J. S. (2) Z. T. jest prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) położonej w R. objętej KW nr (...) prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie wraz z prawem własności garażu murowanego”,
2. nadanie brzmienia pkt. II „ustala wartość przedmiotu działu spadku i podziału majątku wspólnego na kwotę 233.261zł”,
3. dodanie w pkt. III „ – przydzielić uczestnikowi P. T. (1) składnik majątkowy szczegółowo opisany w pkt. Ia,

II. w pozostałej części apelacje oddala,

III. orzeka, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty postępowania apelacyjnego i koszty postępowania apelacyjnego między stronami wzajemnie znosi.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 13 września 2013 r.

Postanowieniem z dnia 29 lutego 2012 r., sygn. akt I Ns 2557/10, Sąd Rejonowy w Rzeszowie Wydział I Cywilny ustalił, że przedmiotem działu spadku po J. S. (1) Z. T. jest:

- 1/ prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w R. objętego Kw (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych wraz z związanym udziałem wynoszącym 1/36 części w prawie własności nieruchomości objętej Kw (...),
- 2/ prawo własności samochodu osobowego m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1999,
- 3/ prawo własności samochodu osobowego m-ki W. (...) C. nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1985,
- 4/ prawo własności samochodu osobowego m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1974,
- 5/ udział wynoszący 1/2 części w prawie własności samochodu osobowego m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1987.

Sąd ustalił także, że wartość przedmiotu działu spadku wynosi kwotę 223 761,00 zł oraz dokonał działu spadku po J. S. (1) Z. T. wraz z podziałem majątku wspólnego i zniesieniem współwłasności w ten sposób, że:

- prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul.(...) w R. objętego Kw (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych wraz z związanym udziałem wynoszącym 1/36 części w prawie własności nieruchomości objętej Kw (...) - przydzielił w całości na rzecz A. P., c. J. i M.,

-prawo własności samochodu osobowego m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1999 - przydzielić w całości na rzecz uczestniczki M. T.

- prawo własności: samochodu osobowego m-ki W. (...) C. nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1985, samochodu osobowego m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1974, samochodu osobowego m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1987 -przydzielił w całości na rzecz uczestnika P. T. (1), s. J. i M. zasądził od wnioskodawczynie A. P. na rzecz uczestnika P. kwotę 70 859,00 zł tytułem spłaty z ustawowymi odsetkami od daty prawomocności postanowienia. W pkt V orzeczenia Sąd przyznał biegłemu sądowemu Z. S. wynagrodzenie w kwocie 1 136,09 zł, zaś w pkt V orzekł, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie, zarządzając zwrot na rzecz uczestniczki M. T. kwoty 5,31 zł tytułem nadpłaty uiszczony zaliczki na koszty opinii biegłego sądowego.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że okolicznością niesporną jest, iż samochód osobowy m-ki F. (...) jako nabyty przez spadkodawcę J. T. w czasie trwania jego małżeństwa z M. T., z którą nie zawierał żadnych umów majątkowych małżeńskich - stanowi majątek wspólny.

Sąd ustalił, że spadkobiercami ustawowymi J. S. (1) Z. T. są żona M. T. oraz dzieci P. T. (1), A. P. po 1/3 części. W skład majątku spadkowego po J. T. wchodzi: prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w R. przy ul. (...) wraz z udziałem związanym z własnością lokalu wynoszącym 1/36 części o wartości 216.833,00 zł, samochód osobowy m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1999 o wartości 4.800 zł, samochód osobowy m-ki W. (...) C. nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1985 o wartości 500 zł, samochód osobowy m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1974 o wartości 628 zł, udział wynoszący 1/2 części w prawie własności samochodu osobowego m-ki F. (...) nr rejestracyjny (...) rok produkcji 1987 o wartości 500zł.

Sąd Rejonowy ustalił także, że przedmiotowy lokal mieszkalny położony przy ul. (...) w R. znajduje się w posiadaniu wnioskodawczynie A. P., która ponosi wszelkie opłaty związane z jego utrzymaniem. Uczestnik P. T. (1) tytułem powyższych opłat przekazał wnioskodawczynie kwotę 400 zł. Uczestnik ten po śmierci swojej matki otrzymał lokal

mieszkalny położony w R. przy ul. (...).Samochody marki F. (...) i F. (...) są w posiadaniu uczestniczki M. T., natomiast samochody marki W. i F. (...) są w posiadaniu uczestnika P. T. (1).

Oceniając zebrany w sprawię materiał dowodowy Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne zgromadzone w aktach dowody z dokumentów, opinie biegłych oraz zeznania uczestników.

Dokonując oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji zauważył, iż skład majątku spadkowego ostatecznie był okolicznością niesporną. Poza sporem była także wartość poszczególnych składników majątkowych określona przez Sąd na podstawie opinii biegłych na kwotę 223 261,00 złotych (216.833,00 zł + 4.800 zł + 500 zł + 628 zł + 500 zł). Spór przedmiotowej sprawie sprowadzał się zaś do sposobu wyjścia ze współwłasności i istniał tylko pomiędzy wnioskodawczynią A. P. a uczestnikiem P. T. (1), który był przeciwny przyznaniu wnioskodawczyni przedmiotowego lokalu mieszkalnego wnosząc o przyznanie powyższego składnika majątkowego na swoją rzecz. Uwzględniając okoliczności przedmiotowej sprawy, w szczególności okoliczność, iż wnioskodawczyni wносиła o przyznanie na jej rzecz przedmiotowego lokalu mieszkalnego, powyższy lokal mieszkalny znajduje się w jej posiadaniu, ponosi ona od daty otwarcia spadku opłaty związane z jego utrzymaniem, posiada ona, jak przyznał uczestnik, stosowne środki finansowe na dokonanie spłaty natomiast uczestnik P. T. (1) otrzymał już inny lokal mieszkalny stanowiący majątek spadkowy po matce stron Sąd Rejonowy uznał, iż taki podział powyższego składnika majątkowego jest w pełni uzasadniony. Nadto w ocenie Sądu I instancji taki sposób fizycznego podziału jest preferowany jako pierwszorzędny wśród sposobów zniesienia współwłasności i zabezpieczy w całości wobec zasądzonych spłat interesy pozostałych spadkobierców. Prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) Sąd przyznał na rzecz uczestniczki M. T. zgodnie z jej żądaniem, wnioskiem wnioskodawczyni i wobec braku sprzeciwu uczestnika, zaś uwzględniając stan posiadania, stanowisko wnioskodawczyni oraz ostatecznie wyrażenie zgody przez P. T. (1), Sąd przydzielił składniki majątku spadkowego w postaci samochodów marki : W., F. (...) i F. (...) na jego rzecz. Ustalając wysokość należnych spłat przy ustalonej wartości przedmiotu działu spadku na kwotę 223 761,00 zł Sąd Rejonowy uwzględnił wysokość posiadanych przez uczestników udziałów w majątku spadkowym tj. po 1/3 części oraz ich stanowiska odnośnie braku roszczeń co do składnika majątkowego w postaci samochodu m-ki S..

Sąd wskazał także, że wobec tego, iż wnioskodawczyni i uczestnik zgodnie obejmowali w zakresie wzajemnych roszczeń finansowych jedynie lokal mieszkalny oraz samochody:W., F. (...) i F. (...)- a więc majątek o łącznej wartości 218 461,00 zł ich wartość związanych z roszczeniami finansowymi udziałów należało ustalić na kwotę 72 820,00 zł. Uwzględniając zaś wartość przydzielonych na rzecz uczestnika P. T. (1) składników majątku spadkowego w łącznej wysokości 2 128,00 zł (500,00 zł + 628,00 zł + 1000,00 zł) Sąd ustalił wysokość należnej spłaty na kwotę 70 692,00 zł (72 820,00 zł -2 128,00 zł).Orzeczenie o kosztach wydano stosownie do treści art. 520 § 1 kpc.

W/w orzeczenie zaskrzył apelacją uczestnik P. T. (2) zaskarżając je w całości i zarzucając:

1/naruszenie przepisów prawa materialnego mające wpływ na treść rozstrzygnięcia w sprawie a polegające w szczególności na obrazie art. 1038 kcw zw. z art. 680 i art. 688 kpc przez przyjęcie, że dokonano podziału całego majątku dorobkowego w sytuacji, gdy jak ustalił w ostatnim czasie uczestnik w skład majątku spadkowego wchodzi także prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) położonej w R. objętej kw nr (...) prowadzonej przez Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Rzeszowie zabudowanej budynkiem garażu murowanego pokrytego papą położonego w R. przy ul. (...), który wynajmuje wnioskodawczyni

2/ naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 622 § 2 kpc w zw. z art. 623 kpc przez odmowę przydzielenia uczestnikowi P. T. (1) w ramach działu spadku mieszkania położonego w R. przy ul. (...), w sytuacji, gdy wnioskodawczyni nie mieszka w R., jej centrum życiowym jest G., a uczestnik jest mieszkańcem tego miasta i przez wiele lat zamieszkiwał w przedmiotowym mieszkaniu i podobnie jak wnioskodawczyni ma możliwość dokonania jej spłaty.

3/ błędy w ustaleniach faktycznych mające wpływ na treść rozstrzygnięcia , a polegające na przyjęciu, że postanowieniem objęto wszystkie składniki majątkowe

Wskazując na powyższe uczestnik wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i ustalenie, że w skład spadku wchodzi także w/w prawo użytkowania wieczystego oraz dokonanie działu przez przydzielenie na wyłączną własność uczestnika lokalu mieszkalnego oraz prawa użytkowania wieczystego ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczyni A. P. podała, że nie wiedziała, że w skład spadku wchodzi także w/w prawo użytkowania wieczystego, gdyż uczestnik informował ją, że „garaż został na niego przepisany”. Zaprzeczyła także, by wynajmowała przedmiotowy garaż osobie trzeciej. Odnosząc się do dalszych zarzutów apelacji wnioskodawczyni wskazała, że są one chybione, gdyż zasadnie Sąd przydzielił na jej rzecz sporne mieszkanie położone w R. przy ul. (...).

Na rozprawie apelacyjnej wnioskodawczyni wniosła o przydzielenie w/w prawa użytkowania wieczystego na rzecz uczestnika bez spłat na jej rzecz oraz o zniesienie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja uczestnika zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Jak wynika z odpisu księgi wieczystej Nr (...) prowadzonej przez Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Rzeszowie w przedmiotowej sprawie nie objęto wszystkich składników majątkowych, gdyż w skład majątku wspólnego spadkodawcy J. S. (1) Z. T. i uczestniczki M. T. wchodzi także prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) położonej w R. wraz z prawem własności garażu murowanego

(dowód: odpis Kw Nr (...) prowadzonej przez Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Rzeszowie k 240-242)

Strony zgodnie podały, że przedmiotowy składnik majątkowy ma wartość 10 000 zł oraz wyraziły zgodę na przydzielenie tego składnika majątkowego na rzecz uczestnika P. T. (1) bez spłat.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc w. zw. z 13§2 kpc zmienił zaskarżone postanowienie w pkt I, II i III poprzez dodanie po pkt. I pkt. Ia o treści „ustala że przedmiotem podziału majątku wspólnego M. T. i J. S. (2) Z. T. oraz przedmiotem działu spadku po J. S. (2) Z. T. jest prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) położonej w R. objętej KW nr (...) prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie wraz z prawem własności garażu murowanego”.

Uwzględniając zgodne stanowiska stron co do wartości przedmiotowego składnika majątkowego oraz przydzielenia go na rzecz uczestnika P. T. (1) bez spłat Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I .2 i 3 postanowienia.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy nie uwzględnił apelacji uczestnika, zmierzającej do przyznania mu na wyłączną własność mieszkania położonego w R. przy ul. (...).

Wnioskodawczyni od kwietnia 2012 r. stale i systematycznie ponosi koszty utrzymania wchodzącego w skład spadku po J. T. mieszkania położonego w R. przy ul (...).

(dowód: potwierdzenia transakcji dokonanych z rachunku wnioskodawczyni ma rzecz (...) k 190-203 i 212- 238)

Zdaniem Sądu Okręgowego jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy uczestnik P. T. (1) po śmierci swojej matki otrzymał lokal mieszkalny położony w R. przy ul. (...), a zatem krzywdzącym byłoby dla wnioskodawczyni, aby nie otrzymała w naturze żadnego składnika ze spadku po rodzicach. Podnoszona przez uczestnika okoliczność, że centrum życiowe wnioskodawczyni znajduje się w G. nie przemawia za przydzieleniem kolejnego mieszkania po rodzicach na rzecz uczestnika.

Nadto P. T. (1) nie wykazał, by posiadał środki finansowe na ewentualną spłatę dla wnioskodawczyni, przyznał natomiast, że to siostra dysponuje dużymi środkami pieniężnymi.

Powyższe rozstrzygnięcie uzasadnia także fakt, iż ostatecznie uczestnik otrzymał na wyłączną własność także prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) położonej w R. objętej KW nr (...) prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie wraz z prawem własności garażu murowanego, bez spłat na rzecz wnioskodawcy.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 w zw. z art. 13 § 2 kpc oddalił apelację uczestnika w pozostałym zakresie.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 kpc.